

Oponentní posudek bakalářské práce Kateřiny Jiráskové : Geologické učivo ve školních vzdělávacích programech gymnázií

Předložená bakalářská práce se zabývá výukou geologie na gymnáziích v České republice. Autorka podrobila svému zkoumání 180 ze 367 gymnázií, které jsou v současné době v České republice. Provedla srovnání výuky tohoto předmětu v rámci tzv. Rámcových vzdělávacích programů a i když to sama nikde neuvádí, dospěla k velmi žalostné výpovědi o tom, jak je tato základní přírodní věda na středních školách silně podceňována. Už jenom tento výzkum je dobrou výpovědí o značně narušené úrovni současného českého školství, ve kterém jsou některé školy, které dokonce zaměňují geologii s geografii. K tomu významně přispěly nechvalně známé tzv. Rámcové vzdělávací programy, které uvrhly výuku matematiky a přírodních věd na okraj zájmu škol. Ani v letech 1954-1962 nebyla jejich výuka tak podceňena, i když se geologie, jako samostatný předmět, nevyučovala. Výsledky výzkumu autorky **jsou proto výrazným výsledkem** této bakalářské práce, nad kterým by se měli zamyslet především ti, kteří rozhodují o systému a formách výuky na základních a středních školách.

K jednotlivým kapitolám :

Obecně řečeno, je práce poměrně stručná. Na 17 stránkách autorka dokázala vyličít výstižně problematiku výuky geologie na středních školách.

Ke kapitole o **historii výuky geologie v našem školství** bych autorce doporučil další a hlavně jinou literaturu o výuce geologie na našich školách. Byla o tom sepsána řada diplomových prací, z nichž některé jejich pasáže byly publikovány v tisku. A to jak na přírodovědecké fakultě, tak zejména na pedagogických fakultách. Opírat se o práci Pauk a kol. (1981) je velmi málo, zvláště, když její autor stál u všech nepovedených reforem výuky geologie na našich školách od padesátých let 20. stol. až do konce tohoto století. Je třeba řádně zhodnotit tu dobu a i to, kdo stojí za nepovedenými Rámcově vzdělávacími programy i kurikulárním dokumentem z roku 2009, na jehož základu je mržena výuka geologie dodnes.

V kapitole **Současná výuka geologie na gymnáziích** se autorka zabývá rámcově vzdělávacími programy a vzdělávací oblastí Člověk a příroda. Kapitola je zpracována objektivně a tím vypovídá o bídě výuky geologie. Je dobře, že autorka citovala Příbylovou (2007) o realizaci výuky geologie, ale myslím si, že právě toto doporučení měla kriticky zhodnotit. Vůbec je v této kapitole málo objektivně kritického pohledu na věc samu.

Kapitoly **Metodika** a **Výsledky** jsou zpracovány dobře. Výmluvné jsou zejména kruhové grafy o zařazení jednotlivého učiva do výuky vůbec. Ty hodnotím vysoko. Opět je škoda, že autorka nedokázala získané výsledky kriticky zhodnotit. Tristní je zejména praktická výuka v terénu, bez níž nelze poznatky získané ve škole jakkoliv zhodnotit a utvrdit.

Určitý pokus o zhodnocení provedla autorka v kapitolách **Diskuse** a **Závěr**. Ale o kritické zhodnocení a náměty řešení autorka nepředložila. Nicméně konstatuji, že i tak jsou v práci předloženy výsledky, se kterými se dá pracovat dále a náměty, které autorka uvedla, mohou být dále rozvedeny.

Použitá literatura by mohla být širší. A nejen to, co se občas najde v počítači. Někdy je třeba zajít do knihoven a o literaturu se zajímat.

Podle mne práce odpovídá práci bakalářské, jako takovou ji doporučuji přijmout a hodnotím ji stupněm **velmi dobře**.

Doc. RNDr. Václav Ziegler, CSc.
143 00 Praha – Modřany, ul. K Dolům 1715/39